KOSTA CARIĆ

ČOVEK BEZ MASE

Drama „Čovek bez mase“ je diplomska drama s Fakultetu dramskih umetnosti.

Praizvedba: „EksTeatar Fest“, Pančevo, 2013. godine.

„Čovek bez mase“ je 2016. godine osvojila nagradu „Slobodan Stojanović“ za najbolji neobjavljeni dramski tekst.

Štampana je 2017. godine (Narodna biblioteka „Ilija M. Petrović“, Požarevac).

Poslednju verziju ne posedujem, pa ova možda odskače u nekim sitnicama od varijante koja je otišla u štampu.

LICA:

Poglavica
Mutavi
Kalimero
Džanki
Sivi
Pacov
Lepi
Šef
Mali
Advokat

1.

ADVOKAT
Prijatelju, dozvoli...

POGLAVICA
Nismo mi prijatelji.

ADVOKAT
Ništa nisam mogao.

POGLAVICA
Sem da me oslobodiš.

ADVOKAT
Ali takva su pravila.

POGLAVICA
Takva su tvoja pravila.

ADVOKAT
Takav je zakon.

POGLAVICA
Pa zar ne vidiš da me briga za zakon?

ADVOKAT
Imaćeš pravo na žalbu za šest meseci.

POGLAVICA
To je ovde šest vekova.

ADVOKAT
Preživećeš.

POGLAVICA
Videćemo.

ADVOKAT
Imaš li nešto da poručiš ocu?

POGLAVICA
Da ga mrzim.

ADVOKAT
A sestri?

POGLAVICA ĆUTI.

2.

BLEJA U PRETRPANOJ ĆELIJI. SVI SU TU. SVIMA JE TESNO, PRETESNO. SVI ĆE DA EKSPLODIRAJU. MUTAVOM JEDINOM KAO DA NE SMETA. GAJI SVOJE ZRNO PASULJA.

LEPI
Reci opet, šta si radio napolju?

PACOV
Nije bitno šta sam radio napolju.

KALIMERO
To nam samo smeta. To. To šta smo radili.

SIVI
Kako kome. Mene to drži. Meni to daje pravo.

DŽANKI
Kakvo pravo?

SIVI
Da se postavim iznad.

POGLAVICA
A šta si ti radio napolju?

LEPI
Isto što i unutra. A ti?

POGLAVICA
I ja. Ubijao i tukao. Tukao i ubijao. Isto je. Izleti iz tebe kao ptica iz žbuna. A nema ko da je zaustavi. Da joj opali sačmu ispod krila i obori. Kad počneš, ne staješ. Moj nos to najbolje zna. Imao je barem sedamdeset i tri kilograma. A ja na donjoj granici. Trener ni da pisne. Primilo đubre malo para. Ćuti ko zaliven. Gleda u stranu. Sprema mi vodu, šatro. Sprema mi peškir. Baci peškir! Ništa. A ovaj bije li bije. Bam, bam, bam! Sve po nosu. Bam, bam, bam! Skrkao mi ga je prvim udarcem. Ali je nastavio da ga lomi. Gnjavio ga je. E, tad mi je preselo. Pao mi je mrak na oči. Skoro da se ni ne sećam. Ali ubio sam ga.

KALIMERO
Mislio sam da si zbog nečeg drugog u zatvoru.

POGLAVICA
I jesam. Ovo se ne važi. Smrt u ringu se istraži. I to je to. Ima dovoljno svedoka koji će da potvrde da nisam to uradio nožem ili pištoljem. Već pesnicama. I to mekanim, mekanim, mekanim, najmekanijim pesnicama. U ringu. Sve sa sudijom koji je podigao moju ruku. Njegovu su takođe dizali. Gledali da li reaguje. Otvarali mu oči i u zenice unosili žar od lampe. Ništa. Mrtav kao pogled.

KALIMERO
Pa i to što kažeš. Smrt u ringu. Kako ono kažu - *okupacioni hazard*. Nije tvoja stvar. Mogao si i ti da najebeš.

LEPI
A ti. Šta si ti radio napolju? Nećeš da kažeš?

PACOV
Nije bitno šta sam radio napolju. Bitno je šta radiš unutra.

LEPI
Šta radiš unutra?

PACOV
Preživljavam.

LEPI
Ovaj je mutaviji od Mutavog!

MUTAVI SE NASMEJE. NEŠTO IZMEĐU SMEHA I KRIKA. SVI ĆUTE I GLEDAJU GA.

POGLAVICA
Moramo da pobegnemo odavde.

LEPI
Ne budi lud. Meni je ostalo još malo.

KALIMERO
Malo je ovde previše.

LEPI
Neka. Ja ću da sačekam.

KALIMERO
Ja ne mogu da čekam.

PACOV
Ni ja.

DŽANKI
I ja sam dovoljno čekao.

SIVI
Svi smo. Dva sata da si ovde, pa je dugo. Predugo.

POGLAVICA
Sa mnom ste?

SIVI
Naravno. Imam i plan. Nije nemoguće, ali biće teško.

POGLAVICA
Šta treba da radimo?

SIVI
Za sada ništa.

POGLAVICA
Ne razvlači. I samo da se zna: tvoj će možda da bude plan, ali ja sam i dalje glavni.

3.

ZATVORENICI U DVORIŠTU ŠETAJU U KRUG I DOSAĐUJU SE. NADGLEDAJU IH ŠEF I MALI.

MALI
Umreću. Gore je nama nego njima.

ŠEF
Ne seri.

MALI
Ozbiljan sam. Oni su tamo. To je to. Nema napred, nema nazad. Tapkaj u mestu, dok ne odslužiš svoje. A mi smo ovde spolja. Imamo sve što možemo da poželimo. Odlazimo porodicama uveče, hranimo se dobrom hranom, gledamo TV kad hoćemo... Ali pored svega toga, zarobljeni smo. Na neki čudan način smo zamandaljeni na ovom mestu. Sa tim dole. Zatvorenicima. Šljam kao da upravlja nama, a ne mi njima.

ŠEF
Rekao sam ti - ne seri. Mi imamo sveto trojstvo - pendrek, pištolj, pušku. Mi smo glavni. Niko nama ne upravlja, do nas samih. Ovi dole, to je ništa. Prah. I kad odsluže biće prah. Nemaju, prosto, nemaju ništa u sebi. Misle da imaju, ali nemaju. Prašina i štroka.

MALI
I ovo mesto je mrtvo, premrtvo. Guši me.

ŠEF
A ti otvori prozor. I treći put ti kažem - ne seri. Ne znaš ti šta je dušegupka. Ne znaš ti ništa. Mlad. Neiskusan. Napaljen. Samo bi da ih biješ. Da ih slamaš. Pre nego oni slome tebe. Znam taj osećaj. Panika. To je. Ali treba drugačije da gledaš na stvari. I to na sve. Na zidove, na lica, na njihove oči i ruke i pokrete. Da ih prepoznaješ već kao senku u dvorištu, kao kašljanje u ćeliji. Tada shvatiš da ovaj šljam ima nešto u sebi. Ljudskost, nazovi, ali kako god, nije omča. Nikako omča. Na kraju krajeva, zar ne osećaš kako ovo mesto živi, pulsira. Baš zbog njih. I zbog nas. Diše.

LEPI
Osećam otkucaje srca kako biju o rešetke, i o zidove, i o krevete, i tuševe, i pendreke; otkucaje srca koji tikatakaju hodnicima i pokreću ovo mesto. To su naši otkucaji. Odbijaju se o sve na šta nalete i tutnje. Tutnje, kao da si pored velikog brodskog motora.

KALIMERO
Mnogo si ti osećajan!

SMEJU MU SE. KALIMERO, VEROVATNO, PO PRVI PUT BIVA *PRIZNAT* OD STRANE OSTALIH. NJEGA I NE ZANIMAJU MNOGO DRUGI, KOLIKO POGLAVICA. I POGLAVIČINO SMEJANJE GA NAPAJA. TOLIKO GA HRANI DA I SAM POČINJE DA SE CEREKA.

LEPI
Da znaš da jesam! To je moj posao. Bio je, barem, moj posao. Da budem nežan. Retko koja je htela grubost. Ali mogu i to.

U PROLAZU, KALIMEROV SMEH PREKINE LEPI, UDARIVŠI GA BRZO I NEPRIMETNO, U REBRA.

ŠEF
Obustavi! Svi uza zid. Propusti nove robijaše!

NOVI ROBIJAŠI PROLAZE KROZ DVORIŠTE. STARI IH ODMERAVAJU.

SIVI
Mladi, lepi.

POGLAVICA
Stari, ružni.

KALIMERO
Uvek mi se čine isti.

PACOV
Kao da dovode istovetne ljude. Vrte ih u krug. Ponovo ih oslobode, samo da bi ih vratili unutra.

LEPI
(Novom zatvoreniku.) Što se ceriš?

POGLAVICA
Ne zna šta ga čeka.

SIVI
Ne, nego se plaši. Smeši se od straha.

PACOV
Ovaj što plače je moj.

POGLAVICA
Ja ću uzeti onog visokog.

KALIMERO
Meni se nijedan ne sviđa.

LEPI
A ti maštaj i drkaj.

MUTAVI
I mene su tako sproveli. Sve su nas, u stvari, na isti način sproveli. Postave stare zatvorenike da te merkaju, a ti koračaš, zbunjen i uplašen. Usran, bre. Ne znaš šta te je snašlo. Niti znaš šta će tek da te snađe. Ali, ne može da bude dobro. Bajbok. Nikome nije bilo dobro. Ima onih klošara. Što pred zimu razbiju izlog ili obiju trafiku, pa ih uhapse i osude na nešto sitno. A njima dobro. Ne moraju zimu da provode na ulici. Imaju šta da jedu, gde da spavaju, nešto da obuku. I taman, prođe hladnoća, a on izađe na sunce i zelenilo. A kad opet udari zima, a on opet udari na neku trafiku. I tako u krug. Mi, mi koji smo ovde zaglavili, koji smo ovde, čini se, zauvek, mi prolazimo pored starih robijaša. Gledamo im izrezbarena lica i pitamo se koje će oštrice nama da naprave reljefe po obrazima. Ko će od njih da nas unakazi. Da nas bije. Ponižava. Ili će to biti stražari? I u tom ludilu. U koloni koja ide i ide i ide. Ni ne vidiš da je u stvari zatvor taj koji će ti doći glave. Ne ljudi u njemu. Već on sam. Hladni zidovi i tuč teški zadah koji se noću širi iz pukotina u njima.

4.

UVODE MUTAVOG U ZATVOR.

ŠEF
Ime?

MUTAVI MUMLA.

ŠEF
Šta ti je to u ustima?

MUTAVI VRTI GLAVOM.

ŠEF
Isplazi jezik!

MUTAVI PLAZI JEZIK. ŠEF UZIMA PENDREK I GURA MU GA MEĐU ZUBE.

ŠEF
Ne umeš da pričaš?

MUTAVI ZAKLIMA.

ŠEF UZDAHNE TAKO DA SE OSETI KOLIKO MU JE TEŠKO. JAKO TEŠKO. ADMINISTRATIVNA PITANJA UBIJAJU I UPRAVO GA JE MALČICE SVE TO RANILO.

ŠEF
Onda klimaj glavom.

MUTAVI KLIMA.

ŠEF
Da li si ti Jovan Marić?

MUTAVI KLIMA.

ŠEF
Da li imaš dvadeset i tri godine.

MUTAVI KLIMA.

ŠEF
Da li si ti osuđen zbog silovanja.

MUTAVI STOJI, ALI KADA GA ŠEF ONAKO ZNAČAJNO POGLEDA, KLIMNE.

ŠEF
Priđi.

ŠEF MUTAVOM UZIMA OTISKE PRSTIJU. IZVADI ŠNAJDERSKI METAR, PA OFRLJE IZMERI KOLIKO JE MUTAVI VISOK, PA ZAPIŠE. POKAŽE MUTAVOM DA STANE NA VAGU, ZVIZNE OD ČUĐENJA, PA ZAPIŠE I TEŽINU. POSTAVI MUTAVOG UZA ZID I ŠKLJOCA GA APARATOM.

ŠEF
Još samo doktor da te pregleda.

MUTAVI POČINJE DA SE SAVIJA, PLAZI I OKREĆE, KAO DA GA VRTI I PREGLEDA NEVIDLJIVI DOKTOR. SKIDA SE I DIŽE RUKE, POKAZUJE SKROTUM I ŠIRI GUZOVE. ZA TO VREME, ŠEF PIŠE.

ŠEF
Robijaš 13540 krupne je građe, zdravog izgleda, tupog pogleda i velike glave. Prelgedan. Medicinski pregledan. Zaveden.

MUTAVI SE OBLAČI.

ŠEF
To je to. Dobro nam došao.

5.

ŠEF PRAVI ŽDRALA OD PAPIRA. DOLAZI MU PACOV.

ŠEF
Ako napraviš pet hiljada, ispuni ti se želja.

PACOV
Koliko si ih napravio?

ŠEF
Trinaest.

PACOV
A šta si poželeo?

ŠEF
Da vas više očima ne vidim.

PACOV
Možda ti se ispuni želja.

ŠEF
Ti to meni pretiš?!

PACOV
Ne. Došao sam da ti kažem da se sprema bekstvo.

ŠEF
Bekstvo se nikada ne sprema. Uvek ga spremaju.

PACOV
Poglavica, Mutavi, Kalimero, Džanki i Lepi.

ŠEF
A Sivi?

PACOV
On je rekao da ima plan.

ŠEF
Da li je dobar plan?

PACOV
Nije ga još rekao. Krije. Ili ga nema, a samo se pravio važan pred Poglavicom i ostalima iz bande.

ŠEF
Je l' i ti bežiš?

PACOV
Razume se. Pacov uvek beži sa broda koji tone.

ŠEF
Daleko smo mi od toga. Nego, reci sve to Mandrilima. I reci im da će svako da dobije po tri paklice, ako prebiju Indijance. Evo, poklanjam ti ždrala. To znači da sam otkinuo od svoje sreće i dao je tebi.

PACOV
Hvala ti.

PACOV ODE, PA PRE NEGO ŠTO PRIĐE OSTALIMA BRIZNE U PLAČ.

PACOV
Ovde imate bogove i smrtnike. Bogovi po ceo dan čiste oružje, gledaju televiziju ili gledaju u nas. Ili prave sebi sreću od papira. A smrtnici. I oni se dosađuju. S tim što se smrtnici svirepije dosađuju. Manja im je teritorija, a moć skoro pa ista. I kada među smrtnicima izgubite svu moć, kada oslabite i ne znate šta dalje, okrenete se bogovima. Molite im se, prinosite im žrtve, dižete im hramove i oltare. Oni vas, za uzvrat, ponekad, samo po-po-po-ponekad pogledaju. Nasmeše vam se iz udobnih oblaka. Namignu. I eto ga.

PACOV VADI PAKLICU CIGARETA. PALI JEDNU I UŽIVA.

PACOV
Eto dara bogova. Eto roga izobilja. Eto zašto mora da se kaže ono što se čuje i vidi. Da se izbegne potop. Da se izbegnu skakavci i kuga. Da se dobije prosvetljenje. Da, da, da... Mnogo je, da. I ja sam odlučio da, kad me već smrtnici neće, budem prijatelj bogova.

6.

KANTINA. DŽANKI DOLAZI S TACNOM U RUKAMA I SEDA KRAJ KALIMERA, ALI GA OVAJ ODGURNE.

KALIMERO
Neću sa sidašima.

DŽANKI IDE DO LEPOG, ALI SE OVAJ RAŠIRI TAKO DA NE MOŽE DA SEDNE PORED NJEGA. ONDA KRENE KA POGLAVICI, A OVAJ GA SAMO POGLEDA I DŽANKI ODE KA SIVOM. SIVI ISPRUŽI NOGU NA MESTO KRAJ SEBE I GLEDA U DŽANKIJA.

SIVI
Veruj mi, tvoj porok me ne dotiče. Ne plašim ga se kao ovi ovde. Kao pagane grom. Moj problem sa tobom je taj što u tebi vidim slabića. A zna se da je lanac jak samo onoliko koliko je čvrsta najslabija karika.

DŽANKI ODE. SEDI SAM I JEDE.

DŽANKI
Nema tu mnogo. *Batica iz kraja*. I to je sve. Rodiš se u kraju, visiš u kraju, spavaš, karaš, radiš, voliš u kraju... Na kraju hoćeš da bežiš. Gde god, samo što pre da pobegneš. Ali za beg treba kinta. A kinta u kraju najlakše kane ako diluješ. Mogu i da se obijaju trafike, manje radnje; da se presreću klinci na putu do škole ili da se džepari po prepunom busu. Ali gudra ima svojih prednosti. Sve je čisto. Kad te prvi put navataju panduri i to je čisto. Problem je kada se istripuješ da si na vrhu. Jašeš svet, mamuzaš ga i čvrsto držiš za uši. Ali, kao oni snimci sa rodea. Ma koliki bio kauboj, konjina pod njim ga uvek zbaci sa sebe. Ritne ga u facu i obori šešir s glave. Konj uvek pobeđuje. I na kraju te uvek dovede do ovde. Do najhladnijeg mesta na svetu. Kreveti cvokoću noću, a kamoli ljudi. Sa česmi curi tanki led. A inje kao da je uvek u vazduhu; mirno i svepopunjavajuće. I svi čitaju. Bibliotekar ti, naravno, odmah uvali Ruse. Rusi su dugi, Rusi su pisali o *čoveku*, Rusi znaju šta je zima i šta je patnja. A tebi to tad najmanje treba. Treba ti nešto toplo. Kopakabana. Treba ti debela doza vrelih ritmova. I što je najcrnje, treba ti i da diluješ. Kao kada kockari sede za stolom i nesvesno udaraju kažiprstom i srednjakom po ivici. Misle da su za mašinom. Misle da menjaju i broje karte. I one su im stalno ispred očiju. Dama, kralj, kec pik, sedmica karo... Pub. Pub. Pub.

DOTRČAVA PACOV.

PACOV
Ljudi, idu Mandrili! Hoće da se biju!

POGLAVICA
Udri!

ZATVORENICI SE TUKU SA NEVIDLJIVOM BANDOM MANDRILA. UBRZO SE BIJU JEDNI PROTIV DRUGIH. SIRENA IH PREKIDA, KAO I GLAS MALOG SA MEGAFONA.

MALI
Obustavi! Svi ćete biti kažnjeni! Obustavi!

7.

SVI SU U SAMICAMA.

SIVI
Teško je ovde napraviti dobar dogovor. Teško je nekoga prevariti. Proneveriti. Baš, baš teško. Jer ovde sve stečeno, krvlju je stečeno. I svima je teško. Emocije su drugačije. Postoje, ali sa izuzecima. Recimo, sažaljenje. Ili bilo koji vid empatije. Misaone imenice. Jer dovoljan je mulj individue, niko neće još nečije smeće. No, za pametnog uvek ima šta da se radi. Recimo, taj beg. Veoma slično se planira kao i krađa. Moraju se uzeti u obzir svi elementi koji čine jednu organizovanu pljačku. Ne sa pištoljima i automobilima za bekstvo. Ne, ne, ne. Tako danas rade samo idioti. Mislim na pljačku koja ne ostavlja nikakvog traga, do na papiru, a i tu ostavi lažni trag. Račun koji je otvorio nepostojeći ili skoro preminuli čovek. Onaj koji nema mase, ne može ni da ti naudi, jer nema ni energije kojom bi to učinio. Kako sam, onda, dospeo ovde? Sujeta. Prosto i jednostavno. Taština me je terala da ispitujem dokle mogu da odem. Koliko visoko, pre nego mi nestane kiseonika. I nestalo je.

ŠEF DOLAZI SA MALIM. OTKLJUČAVAJU SAMICE I PUŠTAJU IH.

MALI
Izlazi!

ŠEF
Vidi kako im se cakle oči od pameti!

SVI SE PROTEŽU I TRLJAJU BOLNA MESTA JER SAMICE SU MALA I MRAČNA MESTA, TEŠNJA NEGO TESNA ĆELIJA, HLADNA, USAMLJENA. I SVE TO BOLI. ZAVRĆE ZGLOBOVE I STISKA GLAVU.

ŠEF, DOK SE OSTALI VRAĆAJU U ĆELIJU, PRILAZI PACOVU I DAJE MU TRI PAKLICE CIGARETA, POTAPŠE GA PO OBRAZU, PA ODE SA MALIM.

8.

ŠEF I MALI SE SVLAČE. SLAŽU ZATVORSKU UNIFORMU I ODLAŽU JE, ZAJEDNO SA ORUŽJEM I OPREMOM. UZIMAJU CIVILNA ODELA I NAVLAČE IH. SVE TO TRAJE. MUČI IH ŠTO SKIDAJU ZATVOR SA RAMENA. MUČI IH JER MORAJU U PRAVI SVET, U KOJEM SU NIKO I NIŠTA NA ULICI. U KOJEM SU OČEVI I BRAĆA, U KOJEM MORAJU DA SE PONAŠAJU OD DANAS DO SUTRA, BEZ VELIKIH PRAVILA I BEZ VELIKIH MOĆI.

9.

POGLAVICA DOLAZI LEPOM I HVATA GA ZA RUKU I ODVLAČI U INTIMNU SOBU. POGLAVICA I LEPI SEDNU U TURSKI SED, JEDAN NASPRAM DRUGOG. DUGO SE GLEDAJU. POGLAVICA RUKOM POMAZI LEPOG PO OBRAZU, A OVAJ SE IZMAKNE I ISPRUŽI RUKU. POGLAVICA VADI PAKLICU CIGARETA IZ DŽEPA I DAJE JE LEPOM. LEPI JE PRIHVATI, STAVI U DŽEP, PA KLIMNE GLAVOM.

POGLAVICA
Kako se zoveš?

LEPI
Lepi.

POGLAVICA
Mislim na pravo ime?

LEPI
Šta ćeš više. Lepi.

POGLAVICA
Lepi, lepi, lepi... Božidar?

LEPI
Nikad nećeš pogoditi.

POGLAVICA
Ako bih pogodio, da li bi mi rekao?

LEPI
Možda.

POGLAVICA
Mogu li da te zovem Milica?

LEPI
Ko ti je to? Stalno me tako zoveš.

POGLAVICA
Šta te briga!

LEPI SE UPLAŠI I BRZO UDALJI OD POGLAVICE. POGLAVICA MU POKAŽE RUKOM DA SE PRIBLIŽI.

POGLAVICA
Izvini. Nisam hteo. Tako sam te uplašio i kada smo išli na pecanje. Upala si u reku, a ja sam se prestravio. Nisam znao šta da radim. Iako si upala samo do kolena, mislio sam da ćeš umreti. Toliko sam se prepao. Ti si mi bila sve. Sve. Nisam ni pomislio na oca. Šta bi on rekao. Uradio. Već sam tada mogao da ga bijem. Nije me bilo briga. Ni za sebe, ni za svet, ni za šta. Samo za tebe. Upala si u tu mutnu vodu i zaplakala. I to me je preseklo. Tvoje oči su prevelike, plave, blistave. Ne treba da plačeš. Samo da se smeješ njima. I usne. Velike i pune.

LEPI
Ličim ti na nju.

POGLAVICA
Isti ste. Usne su vam iste. Ako zažmurim. Evo ovako. I ako ih dodirnem. Baš tako. Samo ako to učinim, i već sam pored nje. Vadim te iz reke i stavljam na obalu. Čistim ti nožice od blata i tešim. Najednom, počinješ da se smeješ.

LEPI
Ubio si me?

POGLAVICA LUPI ŠAMARČINU LEPOM.

POGLAVICA
Šta sam ti rekao prošli put?

LEPI
Da ne serem.

POGLAVICA
Vrati paklu.

LEPI VRAĆA PAKLICU, A POGLAVICA SE DIŽE I ODE.

10.

SIVI POKAZUJE PLAN BEKSTVA KOJI CRTA PRSTOM NA ZEMLJI. SVI GA GLEDAJU ĆUTKE, KAO DA SU DECA A SIVI NJIHOV RODITELJ KOJI IM POKAZUJE SAZVEŽĐA.

POGLAVICA
I to je sve?

SIVI
Drugačije ne može. Bilo bi previše komplikovano. Ovako je najbolje.

KALIMERO
Kad krećemo?

POGLAVICA
Odmah!

11.

POKUŠAVJU DA BEŽE. ALI NE MOGU DA MRDNU. NEMAJU GDE OD SEBE.

12.

ŠEF I MALI STOJE ISPRED SVEZANIH ZATVORENIKA. ISPRED NJIH SU PENDRECI. ŠEF IZVADI PIŠTOLJ I REPETIRA GA. KLIMNE GLAVOM KA MALOM, A ON UZME PALICE I PODELI IH ZATVORENICIMA, PA STANE KRAJ ŠEFA.

ŠEF
Stvar je jasna! Jedan po jedan prolazite pored ostalih, a ostali biju! Ja ću oceniti da li biju dovoljno jako! Nemoj neko da je zabušavao! Ko štedi svog druga, neka zna da će ovaj morati njega da bije duplo jače! Tu smo i Mali i ja da korigujemo sve greške. Počni!

ZATVORENICI SPROVODE *TOPLOG ZECA*. BATINAJU JEDNI DRUGE, SVE DOK NE POPADAJU NA ZEMLJU. I NA ZEMLJI POKUŠAVAJU DA SE MEĐUSOBNO UDARAJU, ALI POSTAJU SVE SLABIJI. NAJZAD, PRESTANU. MALI IM UZME PENDREKE IZ RUKU I ODE SA ŠEFOM.

13.

POGLAVICA ŠETA TAMO-VAMO PO ĆELIJI. OSTALI GA GLEDAJU. ZEBU OD POGLAVICE, NE ZNAJU ŠTA ĆE DA IM URADI, JER STVAR JE JASNA.

POGLAVICA
Neko je drukao.

SIVI
Sigurno. Plan je bio savršen.

KALIMERO
Đoku je bio savršen!

PACOV
Ko nije bio sa nama pred beg?

POGLAVICA
Svi smo bili tu.

DŽANKI
Mora da je neko od stražara čuo...

POGLAVICA
Čuo! Kako je mogao da čuje?!

SIVI
Gluposti!

KALIMERO
A da nisi ti bio kod stražara, a?

DŽANKI
Zašto bih...

PACOV
Zašto ne bi? Oni kontrolišu koliko i šta uđe u zatvor.

KALIMERO
Dali su ti malo, priznaj!

DŽANKI
Nisu mi ništa dali! Ništa nisam rekao!

KALIMERO
Može i da se napiše. Da se pokaže prstom.

POGLAVICA
Jesi nas ti drukao?

DŽANKI
Poglavico, brate, znaš me!

POGLAVICA
Baš zato što te znam.

PACOV
Drukaro!

KALIMERO
Znao sam da je on! Narkoman!

DŽANKI
Nisam ja!

POGLAVICA
Da nije Mutavi?!

DŽANKI
Ali nisam ja!

LEPI
Dokaži!

DŽANKI
Pa bio sam sa vama sve vreme.

KALIMERO
Ali si najmanje batina dobio.

DŽANKI
Pa... Pa vi ste me tukli! Kako sam...

PACOV
Kuš!

KALIMERO
Ne laži nas više!

POGLAVICA
Znaš šta se desi drukarama?!

DŽANKI
Poglavico, brate, nisam stvarno!

KALIMERO
Jesi, jesi! Poglavico, on je! Ubeđen sam! Ja sam ga odmah provalio!

PACOV
Narkić!

DŽANKI
Ma, ljudi, nisam kad vam kažem!

LEPI
Neko mora da najebe!

ZATVORENICI SVE VREME SVE VIŠE STEŽU OBRUČ OKO DŽANKIJA. NA KRAJU GA PROGUTAJU I LINČUJU.

14.

KALIMERO

I ubili smo ga. Nisam ja kriv za to. Tako je moralo da bude. Tri dana smo ga mučili. On je znao da nema nazad. Sakrili smo ga, folirali stražare, potplatili ih. I na kraju smo ga ubili. On je, kažem, znao da nema nazad. Ipak, molio je. Preklinjao. Kumio. Čak nam je i obećavao. Kaže, matori mu je pandur. Kaže, matori ga je i bacio u zatvor. Kaže, matori će da nam sredi šta treba. Kaže, matori je DB. I još svašta je govorio. Ali mi smo ogluveli. Oduvek sam bio gluv. I drugi su se tako prema meni postavljali. Gluvaći. Kao da ne postojim. Vozio sam taksi i nisam postojao. Robot vozač. Dvesta trideset. Zadržite kusur. Hvala. Posle vidim te ljude u radnji. Na ulici. Neke vozim i svaki drugi dan. I vidim ih. Na bazenu ili u parku. I vide i oni mene. Ali se čude što piljim. Što piljim? Pa znam vas. Poznajem vas. Klinac je raskinuo sa devojkom na zadnjem sedištu, a posle me ne poznaje. Čudi se kad mu se javim. A bio sam mu tako blizu. Tako blizu njegovog života. Džaba. Gluvaći. E, jedan me je video, zapamtio, zajebao. Nisam ja kriv, verujte mi. Samo sam vozio. A on je razvozio. I, na kraju vožnje, cap, panduri. Kaže, pratimo vas celu noć. Ja rekoh, radim celu noć. Ne znam o čemu je reč. I saznao sam. Kaže, tri godine, saučesništvo. Majka plače, otac plače. Ali ćute. Šta da kažu. A ovaj kaže, tri godine. Može, rekoh, ko zna čemu će to da služi. Možda me ovde najzad neko čuje. Ili naučim kako da pričam glasnije. Ubili smo ga. To je bilo dosta glasno. U stvari, da budem iskren, ja sam ga ubio. Ostali bi ga mučili još tri dana. I ne bi se znalo ko ga je tačno ubio. Ali, ja sam morao da ga ubijem. Da završim sa tim. Da vidim kako je to. Kaže, preterao si. Kažem, možda. No, tada su me svi čuli. Svi. Mali mi je prebio ruku. Šef mi je razvalio koleno. Ali neka. Nisam ništa rekao. Ćutao sam. Znaju samo da je mrtav. I da sam ga ja ubio. Ali, bez dokaza, ne mogu ništa. Bez dokaza, nisam ga ubio, već je umro. A oni su me bez dokaza odveli u jednu sobu. I tu me je čekao njegov matori. Kaže, ti si taj. Kažem, nisam. Džaba. Tukao me je skoro do smrti. Mali i Šef su ga prekinuli. I njih je udario. Dva-tri puta. U afektu. Pa, ubili su mu dete. A nisam ja kriv. Tako je moralo da bude. Nije moglo drugačije da se završi.

15.

POGLAVICA
Fino su te sredili.

LEPI
Našminkali ga.

PACOV
Udesili.

KALIMERO
Šta da se radi? Moralo je tako.

POGLAVICA
E, pa, ne mora tako! Ne mora više nikako!

SIVI
Da nećeš ponovo da bežiš?

POGLAVICA
Ne, nego ću da se pobunim! Je l tako Mutavi?!

MUTAVI KLIMA GLAVOM.

16.

ŠEF I MALI VEŽBAJU NAIZMENIČNO RADE SKLEKOVE.

ŠEF
Kad sam bio klinac, matorci su mi poginuli u ratu. Pala bomba i ubila ih. Nismo imali šta da sahranimo. Baba je, ipak, kupila dva kovčega.

MALI
Meni je matori i dalje živ. I mama mi je živa. Eno ih, penzioneri. Uživaju. A zbog matorog sam i postao pandur. On u žandarmeriji. Ja klinac, napaljen. Hoću i ja.

ŠEF
Kažu, izbegli. Ali, mi smo se preselili. Nisam imao osećaj da bežim. Rat je uzeo šta je imao. Sve ostalo je bilo kao i uvek. Znači, preselili smo se. Nikako izbegli.

MALI
Ali kurac. Nizak si. Porašćeš. Kurac ćeš da porasteš. Šta si nagruvao do osamnaeste to ti je. Probao sam i hormone. Ali nije vredelo.

ŠEF
Klinci su me drkali. Nisu me voleli. Zvali musavi. Ali, u jednoj stvari nisu mogli da me pobede - fudbal. Tu sam ih sve šio za dva koplja.

MALI
Propao sam. Vukao sam se kao slina. Tako sam se i osećao. Matori je rekao da nije bitno, ali meni je bilo bitno. To me je još više razbesnelo.

ŠEF
Ali neki majmun mi je uklizao i završio sam sa fudbalom. Sa klubom. Sa svim. Plašio sam se kontakta.

MALI
Našao mi je ovo preko veze. Kad moraš da cimaš vezu za čuvara. Jebeš život.

ŠEF
Uspeo sam da se saberem. Da se vratim. Trenirao sam. Tukao se. Na kraju sam se prijavio na akademiju.

MALI
A zatvorenici me užasavaju. Imam osećaj da sam više njihov nego oni moji.

ŠEF
Shvatio sam kako stvari idu, pa sam birao neko mesto po strani. Čuvar u zatvoru. Šef čuvara. Možeš misliti. Na kraju je ispalo gore nego da sam jurio karijeru.

MALI
Imam osećaj kao da oni to mogu da vide. Plaše se pendreka, a ne mene.

ŠEF
Radim sve što treba da se radi - kažnjavam, bijem, unosim šta treba, kupujem koga treba...

MALI
Tako da mi se čini da je sve uzalud.

ŠEF
Sve mi je to uzalud.

17.

U KANTINI ZATVORENICI JEDU. ŠEF I MALI IH NADGLEDAJU. ŠEF PRAVI ŽDRALOVE, A PACOV SE IGRA SA SVOJIM ŽDRALOM. POGLAVICA TO PRIMETI.

POGLAVICA
Šta ti je to?

PACOV
Origami, stara veština savijanja papira.

POGLAVICA
To te je Šef naučio.

PACOV
Ne znam na šta misliš.

POGLAVICA
Drukaro!

POGLAVICA SKOČI NA PACOVA I BIJE GA NEMILOSRDNO. MALI I ŠEF DOTRČAVAJU I BATINAJU GA, ALI OSTALI ZATVORENICI PRISKOČE POGLAVICI U POMOĆ. PREBIJU STRAŽARE I UBIJU IH. UZMU IM OPREMU I ORUŽJE I NAPRAVE POBUNU.

KRAJ